

FARSKÝ LIST

5

2013

ročník VIII.

03.03.2013 Gréckokatolícka cirkev, Farnosť Povýšenia sv. Kríža, Prešov-Sekčov

Uvodník

Ak si dnes otvoríme noviny alebo sledujeme spravodajstvo, veľmi rýchlo si uvedomíme realitu, v ktorej žijeme. Denno denne sa stretávame s ničivými následkami hriechu – krádeže, lúpežné prepadnutia, znásilnenia, či dokonca vraždy. Je veľmi jednoduché stať sa pasívnymi divákmi a „zažmúriť oči“ pred realitou. Namiesto toho by sme si však mali zodpovedne položiť následovnú otázku: „Kde je v tomto všetkom naše miesto ako kresťanov?“

O budúcnosti nášho národa a dokonca celého sveta sa nerozhoduje v parlamente, v prednáškových halách univerzít, či zasadnutí cirkevného presbytéria. Miesto, kde sa v skutočnosti rozhoduje o osude nášho národa a celého sveta je modlitba.

V jednej knihe som čítal toto: „Boh formuje svet prostredníctvom modlitby. Modlitby sú nesmrteľné. Modlitby dokážu prežiť životy tých, ktorí ich vyslovili.“

Táto úžasná pravda je nádherne zobrazená na živote proroka Daniela. Tento sa modlil na základe prorockého slova o navrátení vyvoleného ľudu z babylonského zajatia a pripomínal Pánovi Jeho zaslúbenia a Jeho charakter (Daniel 9-10). Písmo nám hovorí, že v momente, kedy sa rozhodol pokoriť sa a v modlitbe predstúpiť pred Pána, jeho prosba bola vyslyšaná (Daniel 10:12). Prežívame Veľký pôst, čas hlbokých a dlhých modlitieb všetkých kresťanov, celej Cirkvi, vyvoleného národa, ktorý volá k Bohu a očakáva Jeho oslobodenie z otroctva hriechu a prechod do života, k svetlu, k Pasche.

Ale položme si nasledovnú otázku: „Čo je vlastne modlitba?“ Zvlášť ak sme kresťanmi viacero rokov, hrozí nám nebezpečenstvo, že sa modlitba pre nás stane len akousi „tradíciou“, či „klišé“. Skutočnú modlitbu však môžeme definovať takto:

Chvíľa zastavenia sa – modlitba je čas, kedy sa zastavíš uprostred rozličných aktivít a predstúpiš pred Boha. Toto je okamih, kedy dovoľíš Bohu, aby jednal v tvojom živote. Nie nadarmo Písmo hovorí v Žalme 46:11, „Utíchnite a poznajte, že ja som Boh...“

Chvíľa zmeny – modlitba je okamihom, kedy dovoľíš Bohu, aby zmenil tvoj život a tvoje plány namiesto toho, aby si sa ty snažil zmeniť svoj svet prostredníctvom svojich obmedzených plánov.

Božia chvíľa – v neposlednom rade, modlitba nie je o tebe a tvojich vlastných plánoch. Skutočná modlitba sa vystiera láskou k Bohu v očakávaní na to, čo On túži robiť. Toto je ten vzácny čas, kedy stojíš pred Bohom a šepkáš: „Zmeň ma Pane a pomôž mi porozumieť tvojmu srdcu, ktoré máš pre tento svet.“ Je prezieravé, že aj voľba nového pápeža pripadne na tento veľký čas modlitieb kresťanského sveta.

Želám všetkým nám, aby tento Veľký pôst sme všetci vedeli čo a ako robiť, nestačí zatvárať oči pred realitou, ale spraviť modlitbou to, čo môžeme iba my. A zvyšok s dôverou prenechať na dobrého Boha.

o. Rastislav (farár)

Liturgické okienko XVIII

Veľkosť Božskej služby vopred posvätených Darov

Božská služba vopred posvätených darov je jedna z najslávnejších foriem liturgickej poklony pred Najsvätejšou Eucharistiou. Kňaz počas proskomídie v predchádzajúcu nedeľu pripravuje zvlášť toľko baránkov z prosfory, koľkokrát bude v nasledujúcom týždni sláviť službu vopred posvätených darov. Božská služba vopred posvätených darov má tri veľké časti:

1. Veľká večiereň s dvoma paramejami - čítaniami.
2. Obrad prechodu z večierne na službu vopred posvätených darov.
3. Prenesenie vopred posvätených darov a sväté prijímanie.

Prvýkrát sa prejaví charakteristicky postoj kresťana v tejto službe pri veľkej metánii (poklone) kňaza po uložení baránka na diskos na prestole pred jeho prenášaním: leží pred ním na zemi. Po páde do hriechu nás liturgia učí pokore pred Pánom. Opakuje to počas liturgie niekoľkokrát, akoby v tejto metánii zmenene zneli výzvy malej ekténie: Znova a znova modlime sa v pokoji k Pánovi, znova a znova v pokore padnime na tvár pred Pánom, najmä v duši. Liturgia, na ktorej sa práve zúčastňuje človek, mu svojou náplňou a liturgickými úkonmi ponúka priestor k vytvoreniu dispozície pokornému postoju duše alebo k jej prehĺbeniu.

Po uložení darov na žertveník kňaz znova koná veľkú metániu. Veľká metánia je výrazom najhlbšej poklony pred Spasiteľom. Celý obrad sa deje za ikonostasom, v skrytosti. Pripomína to skutočnosť, že Boh aj vo svojej skrytosti vidí vykonané skutky. Podľa ich charakteru v okamihu smrti obsiahne kresťan večnosť s Bohom, ktorú si skutkami v súlade s vierou, prikázaniami a učením evanjelia pripravil, alebo večnosť bez Boha v zatratení, čo si kresťan pripravil pre seba nesúlodom svojho konania podľa viery, prikázaní a Evanjelia.

Veľké metanie pred Kristom ako Svetlom sveta sú opätovne silným momentom liturgie. Na Krista ako Svetlo čakali tisícročia generácie vyvoleného národa. On ako Svetlo sveta, ktoré osvecuje všetkých, sa k nám prihovára svojim slovom evanjelia, na ktoré pripravovali starozákonní proroci. Veľmi intenzívne si uvedomovali slová žalmu, kto a kde je pre nich svetlo: "Tvoje slovo je svetlo pre moje nohy a pochodeň na mojich chodníkoch." (Ž 118,105). Na tomto mieste nás Svetlo navádza ku konečnému cieľu kresťana - k spásu - kam môže dôjsť len vo svetle Pánovho zákona. Trojitá poklona pred Svetlom sveta a pred svetlom, ktoré osvetlilo Zákon, je vyjadrením pokory v ochote kráčať v jeho svetle na ceste do úplného spoločenstva s Ním. Úplná poklona znamená pre kresťana aj túžbu po dosiahnutí úplného spoločenstva s Pánom v okamihu osobnej smrti, prechodu človeka s časnosti do večnosti.

Ticho počas troch metánií po hymne Moja modlitba dáva znova možnosť uvedomiť si prechod z časnosti do večnosti.

Po prenesení Eucharistie na prestol sa trojitá veľká poklona koná celým telom na zemi v podobe kríža. Deje sa to v najslávnejšej chvíli Božskej služby vopred posvätených darov - keď prichádza Kráľ Slávy, Kristus, zaujíma svoj trón - prestol, všetci spolu sa pred ním v pokore skláňame až do prachu zeme. Kráľ Slávy, Kristus, však svojím vtelením, utrpením, smrťou na kríži a vzkriesením premohol smrť. Premohol ho preto, lebo bol poslušný Otcovej vôli: "Hľa prichádzam, aby som plnil tvoju vôľu." (Hebr 10,9).

V tejto chvíli nech aj duša prosí slovami veľkého chválospěvu: "Nauč ma plniť tvoju vôľu, lebo ty si môj Boh."

Nasleduje príprava na prijatie Kráľa slávy na prestol svojho srdca. Začína sa prosebnou ekténiou, ktorá vyústi do modlitby Pána - "Otče náš" a pokračuje modlitbou sklonenia hláv. Vrcholnou chvíľou je lámanie baránka - príprava Kráľa slávy na vstup do srdca a duše kresťana. Všetko predchádzajúce slávnostné liturgické slávenie smerovalo k tejto udalosti: Kráľ slávy sa obetoval, aby sa dal za pokrm veriacim. Predchádzajúce postoje pokory, vyjadrené veľkými metániami smerovali k prijatiu Kráľa slávy do pripravenej duše v disciplinovanom tele a spieva sa Skúste a viďte aký dobrý je Pán.

Vrcholom eucharistickej úcty sú chvíle, keď na slová Krista, ktoré nám tlmočí kňaz Pristúpte! nikto nezostane, alebo by nemal zostať na svojom mieste. Otvorenie sa kráľovských dverí nám to aj názorne pripomína a veľmi silne k prijatiu Krista aj pozýva.

Po ukončení prijímania v osobitných ďakovných modlitbách a spevoch po sv. prijímaní je možné si uvedomiť silu, ktorú sme dostali pokorným postojom k Bohu. Po prijatí Krista v Eucharistii má kresťan mať silu byť vyznávačom Života a "premáhať hlavy neviditeľných hadov". Za pomoc Pána a pre posilnenie k tomuto rozhodnutiu prosíme modlitbou Žalmu 33. Pána chcem velebiť v každom čase. (spracované podľa: prof. ThDr. Vojtecha Boháča, PhD. Veľkosť Božskej služby vopred posvätených darov.)

o. Patrik (kaplán)

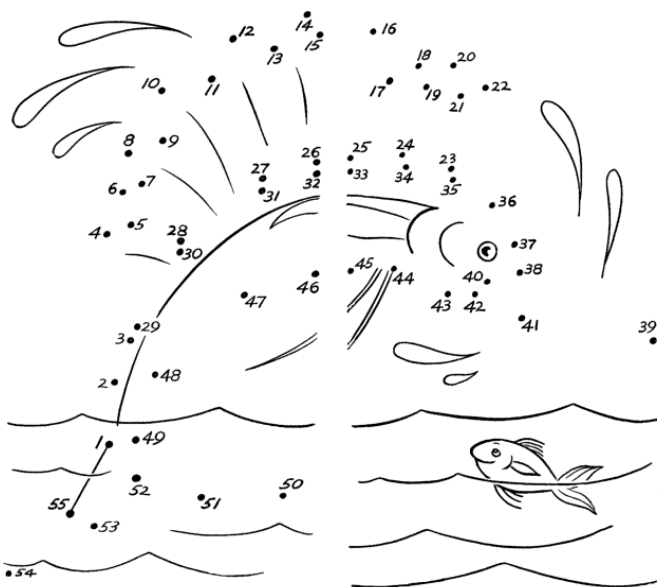
Farské oznamy

- ✓ v chráme na stolíku sú prihlášky k 1. sv. prijímaniu v našej farnosti. Prosíme rodičov týchto detí, ktorí v tomto roku chcú prijať tieto sviatosti, aby ich vypísané priniesli na farský úrad. Stretnutia sú každú nedeľu vždy po sv. liturgii o 11:00 v past. centre.
- ✓ Oznamujeme Vám, že zápis detí do CMŠ trvá do 15.3.2013 v priestoroch CMŠ.
- ✓ v stredu a v piatky v pôste slávime liturgie VPD o 18:00, je potrebné si nosiť brožúrky Moja modlitba. V tieto dni platí zdržanlivosť od mäsa. Každý pondelok o 17:40 sa pomodlíme veľkopôstny moleben a v piatok vždy o 17:00 krížovú cestu.
- ✓ v chráme na stolíku sú tlačivá na darovanie 2% z daní pre naše farské Združenie bl. P.P.Gojdiča. Prosíme vás o podporu a pomoc.
- ✓ Rada pre mládež a univerzity Konferencie biskupov Slovenska a Kanet, n. o. spustili oficiálnu registráciu na Národné stretnutie mládeže R13 v Ružomberku. Predstavuje alternatívu pre tých, ktorí nepocestujú koncom júla na Svetové dni mládeže do Ria de Janeiro. Do 28. februára 2013 platí akcia, že kompletný balíček, ktorý zahŕňa program s ubytovaním a stravou, je možné získať za cenu

základného balíčka, čo znamená, že stravu budú mať títo účastníci zadarmo. Viac informácií nájdete na webovej stránke: www.rio13.sk.

- ✓ vo štvrtok 7. marca po sv. liturgii v rámci Farnosti dokorán budeme vysluhovať sviatosť pomazania chorých. Podmienky sú: byť vyspovedaný, byť účastný na sv. liturgii a prijať sv. prijímanie. K tejto sviatosti môžu pristúpiť veriaci starší ako 60 rokov alebo tí, ktorí trpia vážnou chorobou, prípadne idú na vážnu operáciu a za posledný rok neprijali túto sviatosť.
- ✓ 9. marca v sobotu, po sv. liturgii bude panychída s hramotami.
- ✓ v týždni od 11. marca sa budeme po večerných sv. liturgiách modliť kánon Andreja Krétskeho, vždy po 2 piesne. Je však dôležité nosiť si so sebou do cerkvi brožúrky Moja modlitba.
- ✓ v sobotu 16. marca slávime Akatistovú sobotu. Po sv. liturgii sa pomodlíme akatist k Presv. Bohorodičke.

Zábavné okienko

Zrazia sa dve autá. Šofér z jedného vystúpi a vidí, že sa zrazil so šoférkou. Kričí na ňu: -"Baba jedna bláznivá! Robila si ty niekedy vodičák?!" - "Určite viackrát než TY!" - nedá sa mladá dáma.

Prevzaté, spracoval DS

Vydáva: Gréckokatolícka cirkev, Farnosť Povýšenia sv. Kríža,
Prešov Sekčov, Ul. Martina Benku 7, 08001 Prešov
Internet: www.grkat-sekčov.sk
e-mail: presov.sekčov@grkatpo.sk
Tel: 051/7725540

Tlač: A-print, s.r.o., Reimanova 9, Prešov

